

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 4. majnika 1927.

Št. 18.

Volilci!

Pregledali smo svoje vrste. Držale so se. Volitve so pokazale, da ne pojema naša v trpljenju utrjena zavednost, da je naša zavednost vztrajna, ki je dobila v nekaterih občinah celo lep prirastek. Ta prirastek naj bo bodrilo vsem drugim, da se število naših premakne nam v čast in korist povsod, kjer prebivamo Slovenci.

Volitve so nam tudi pokazale, kako prav je bilo naše stališče, da smo tudi za državni zbor šli samostojno v volitve. Še v zadnjem trenutku se je skušalo na nevaren način zbežati naše vrste, a bilo je zastoj, naša zavednost je preprečila vsako cepljenje glasov. Prehudi so spomini na preteklo dobo, prežalosten je pogled še na sedanji položaj, nobenega jamstva za našo boljšo bodočnost nismo našli, zato smo zaupali samo samim sebi in volitve so pokazale, da smo imeli prav.

Še nas družijo stari naši vzori: vera, narod in ljubezen do doma!

To troje hočemo ohraniti, tako pravi okoli 10.000 volilcev. Z glasovnico v roki smo tudi pokazali, da zahtevamo od svoje države vse v pogodbah nam zajamčene pravice. Naše sklenjene vrste naj bodo državi porok, da mi ne odnehamo od svojih zahtev, ker naše zahteve so zahteve življenja in obstoja na lastni zemlji.

Ponosni smo na občine, ki so dosegle tako lepe prirastke naših glasov, ponosni smo tudi na občine ob meji, ki so se držale kljub močnemu nasprotnemu pritisku. Hvaležni smo občinam, kjer so padec naših glasov povzročili samo slučajni vzroki, kakor vreme in slaba udeležba. Iskreno se zahvaljujemo vsem gg. zaupnikom, volilnim prisednikom in pričam za obilni trud in žrtve. Uspehi, ki ste jih dosegli, naj vam bodo bodrilo za nadaljne uspehe, s katerimi hočemo doseči, da naše koroške Slovence ohranimo zveste jeziku in veri, trdne narodu in gospodarsko samosvoje na svoji lastni zemlji.

Vodstvo
Koroške slovenske stranke.

Zahvala.

Za izkazano zaupanje, s katerim ste naju izvolili za svoja poslanca, se vam, dragi volilci, iskreno zahvaljujemo. Zavedava se, da nama vaše zaupanje nalaga dolžnosti, delati v vašo korist. Zaupajte nama svoje težnje, kakor ste zaupali ob volitvah svoje glasove. Po svojih najboljših močeh se bova zastavila za njihovo pravično rešitev.

Dr. Franc Petek. Ivan Starc.

Izid volitve v deželni zbor dne 24. aprila.

Tudi če pogledamo gole številke, smo lahko zadovoljni z izidom volitve. Utrdili smo se v krajih, kjer smo strnjeni in še nismo obdani od nemškega soseda, držali smo se tam, kjer valovi življenje v starem tiru in le tam, kjer smo v resnici ogroženi na skrajnih mejah, smo malo nazadovali. Mogoče leži nekaj krivde v nas samih, ker nismo imeli moči, postaviti tudi v te kraje močne branike — našo organizacijo. Iz te preizkušnje pa se moramo učiti za bodočnost in v toliko bo nam trenutno sicer neznan nazadovanje v teh krajih samo pobuda za uspešnejšo delov bodočnosti. Kader na-

šega življa se je ohranil v sodnijskem okraju Pliberku, kjer imamo združenih 48,52% vseh volilcev v naši stranki. Narastlo je naše število od zadnje dobe za 0,56%, kljub temu, da je bila udeležba za okoli 50 glasov slabša.

Čast naši stranka je napravil sodnijski okraj Dorla v a s, kjer so izvzemši občine Galicije vse občine napredovale. V naši stranki je združenih 37,92% vseh oddanih glasov, to je za 4,52% več kakor pri zadnjih volitvah. Volitev se je udeležilo približno isto število volilcev kot zadnjič. Občini Bela in Železna Kapla, ki imata združenih 31,72% vseh glasov, sta malo nazadovali. Udeležba prve občine še vedno ne odgovarja, ker se udeležuje volitev jedva $\frac{3}{5}$ ljudi, kar je seveda pri popolnoma slovenskem značaju občine le naši stranki v škodo.

Sodnijski okraj Borovlje je povečal število slovenskih volilcev. Se se zopet ponašajo s prirastkom glasov in so lahko vzgled bolj zaspanemu Slovenskemu Plajberku, kjer ni spraviti ljudi na volišče. Lega in oddaljenost sta si precej jednaka in je treba samo vsodbude, ki bi nam prinesla novih uspehov.

Sodnijski okraj Rožek z eno tretjino vseh volilcev v naši stranki se je vobče držal. Na ta način imamo Podjuno in Rož strnjeno v naši stranki, kar nas navdaja s posebnim veseljem. Na tem ozemlju smo se ustavili in na nas je ležeče, da z vstrajnim in premišljenim delom potisnemo naval tujih strank proti severu, odkoder so se širile v naše kraje.

Sodnijski okraj Velikovec, to so občine severno od Drave, je nekoliko nazadoval, za 2,91%, pri primeroma isti udeležbi kot zadnjič. Tukaj vpliva najbolj Landbund na naše volilce vsled tega, ker leži v tem okraju gospodarska šola; pa tudi prejšnji zastopniki Landbunda so se posebno trudili v teh krajih.

V sodnem okraju Celovec imamo nekaj občin, ki niso samo ohranile prejšnje število, ampak so celo napredovale. Občine z veliko večino slovenskih glasov so Bilčovs, Zgornja Vesca, Hodiše in Radiše. Neznatna sprememba se je izvršila v teh delih, ki so Celovcu in prometu najbližji in iz teh razlogov ponemčevanju tudi najbolj dostopni. Vendar pa odvzema industrija mnogo naših glasov in tudi Landbund ima baš v teh krajih močno oporo.

Manj razveseljivo je naše stanje v sodnem okraju Podkloštru in Šmohoru. Podklošter nazaduje samo za 1,18% od zadnjih volitev, naša stranka pa vzdržuje tam že samo okoli 8% vseh oddanih glasov. To je pas, katerega nam hočejo odvzeti, da nas odtrgajo od Zile in da se razkosi našo ozemlje. Posledica tega načrta je vplivala topot že nekoliko na Zilo, kamor ni zadosti segla naša organizacija in smo zgubili 6% glasov, akoravno je bila udeležba skoro večja od zadnjič.

Sedaj, ko smo se utrdili v naši sredi in ko se je izjalovil načrt onih, ki so delali proti nam, da bi nas razcepili, moramo misliti na to, kako upremo in okrepcimo ravno one kraje, ki so najbolj ogroženi. Ne more se trditi, da bi posamezniki ne bili vršili svoje agitatorične dolžnosti, ampak protisila je bila tako močna, da je morala vplivati tudi na številke. Ker so odrekle samo nekatere občine, se je nadejati, da se bo to kmalu in z lahkoto popravilo in da lahko z mirnim srcem rečemo, da je nacionalna zavest na Koroškem dobila obliko, katero morajo rešpektirati tudi nasprotne stranke. In to tudi storijo. „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“ seveda samo na ta način, da molčijo

o nas in da nočejo priobčiti niti naše poslance v njihove liste, akoravno vse druge stranke naštevajo. Večkrat so nas že zatajile, naj nas tudi sedaj, zato pa bomo mi sami tem glasneje vpili, da nas sliši vsa dežela.

Po uradnih podatkih je dobila naša stranka za deželni zbor 9578 glasov, za državni zbor pa 9334. Cepilo se je torej 244 glasov, s katerimi so mislili nekateri rešiti druge stranke in jih podpirali. Dobili so: Za deželni zbor: Einheitsliste 45.364, soc. dem. 63.232, Landbund 46.268, komunisti 1811, Ude 816, Völk. Block 5230. Za državni zbor: Einheitsliste 45.703, soc. dem. 63.556, Landbund 45.948, komunisti 1804, Ude 860, Völk. Block 5260.

Število skupnih glasov za deželni zbor znaša 172.299, za državni zbor pa 172.422. Za poslanca v državni zbor je treba 15.675 glasov, za deželni zbor pa 3856. Do tretjega mandata je nam torej manjkalo 1990 glasov in te bi še dobili, ako bi bili maso nevolilcev spravili na volišče.

V deželni zbor so torej izvoljeni sledeči poslanci:

Koroška slovenska stranka (2): Ivan Starc, župnik v Hodišah, dr. Franc Petek, zdravnik v Velikovcu.

Landbund (12): Vinzenz Schumy, dež. živalski nadzornik, Celovec. Ferdinand Kernmaier, kmet, Glantschach. Hans Sattlegger, kmet, Baldramsdorf. Inž. Lorenz Schauer, profesor, Celovec. Mario Franz, posestnik, Otmanje. Inž. Stefan Tauschitz, posestnik, Trnja vas. Bernhard Schober, barvar, Greifenburg. Hans Ferlitsch, kmet, Blače. Inž. Valentin Maierhofer, adjunkt, Velikovec. Franc Kaplaner, kmet, Št. Andraž. Wilhelm Werner, hišni posestnik, Beljak. Emmerich Angerer, mizarški mojster, Beljak.

Kršč. socijalna stranka (6): Dr. Franc Reinprecht, poštni svetnik, Celovec. Silvester Leer, namestnik dež. glavarja, Celovec. Koloman Traussnig, posestnik, Št. Štefan v Labudu. Hans Parfuss, trgovec z usnjem, Friesach. Peter Tomaschitz, posestnik, Treffelsdorf. Johann Hernler, posestnik, Goriče pri Beljaku.

Velenemci (4): Dr. Hans Angerer, profesor v Celovcu. Karl Steiner, trgovec, Celovec. Friedrich Wolsegger, profesor, Celovec. Josef Willroider, mestni gradbenik, Beljak.

Nacionalni socialisti v Einheitslisti (1): Alois Michner, tajnik, Celovec.

Socijalni demokrati (16): Florijan Gröger, urednik, Celovec. August Neutzler, uradnik, Celovec. Julius Lukas, tajnik, Celovec. Dr. Matija Zeinitzer, profesor, Celovec. Peter Melcher, adjunkt, Beljak. Dr. Gustav Pomaroli, profesor, Beljak. Leopold Rothwangl, železničar, Beljak. Florijan Luger, sprevednik v p., St. Veit. Simon Gaggl, kmet, Vetrinj. Georg Lora, mestni učitelj, Borovlje. Dora Kircher, zasebnica, Beljak. Thomas Krenn, tajnik, Celovec. Mihael Amlacher, sprevednik, Wolfsberg. Inž. Franc Pichler, gradbeni svetnik, Celovec. Anton Brandl, tajnik, Spittal. Alois Steiner, tajnik, Celovec.

Völkisch sozialer Block (1): Severin Janschütz, kmet, Kleindorf bei Flattach.

Prošt Gregor Einšpieler †.

Ravno pred sklepom lista je došla tužna vest, da je preminul v Št. Jurju pri Slovenskih Goricah prošt Gregor Einšpieler, bivši koroški deželni poslanec in izdajatelj lista „Mir“. Rojen je bil 10. marca 1853 v Svečah iz znane Ein-

špielerjeve rodbine, ki je dala nam Slovincem tako lepo število odličnih duševnih voditeljev in bojevnikov za naše narodne pravice. Ljudsko šolo je obiskoval doma v Svečah, njegov stric Andrej pa ga je spravil leta 1864 na gimnazijo in je stopil po maturi leta 1872 v bogoslovje v Celovcu. Leta 1876 je bil posvečen v mašnika, nakar je bil poslan v dušno pastirstvo najprej v nemške kraje v Metnico, leta 1878 pa je prišel kot kaplan v Št. Jakob v Rožu. Leta 1879 je bil prestavljen na Sv. Višarje-Žabnice, potem v nemški kraj Sagritz in Beljak. Leta 1881 pa je prišel v Celovec. Leta 1888 je dobil župnijo Podkloster, kjer je ostal do leta 1906. Istega leta mu je bila podeljena proštinja Tinje, kjer je ostal do januarja leta 1919, od koder je moral pobegniti in dobil zavetišče na Štajerskem.

Z njegovim življenjem in delovanjem je zvezan dober kos naše zgodovine. Že na gimnaziji je vzljubil slovenski jezik, katerega je tedaj podučeval prof. Anton Janežič in se je jel udeleževati na narodnem polju. Nastalo je slovensko dijaško pevsko društvo v Celovcu, ki je štelo 20 članov. Ta zbor je nastopal pri vseh narodnih prireditvah slovenske Čitalnice, nastopal na vseh taborih in zborovanjih ter prišel v Celovcu odličnim slovenskim osebam javne podoknice s petjem slovenskih pesmi. Ko je kaplanoval v Beljaku, so se zbirali Slovenci pri njemu v svojem klubu, dokler niso Nemci slovenskega kluba razgnali in ravno iz Beljaka sem se je začelo širiti nemško gibanje in sovraštvo proti Slovincem. Kot kaplan v Celovcu je stal zvesto ob strani Andreju Einšpielerju, po katerem je prevzel tudi njegovo politično dedščino: vodstvo koroških Slovencev in lastništvo lista „Mir“. Delovanje koroških rodoljubov je obstajalo posebno v tem, da se vzbudi in obnovi narodna zavest. V ta namen so se prirejali tabori, na katerih se je šele vzbudilo slovensko ljudstvo k narodni zavesti in to je največja zasluga umrlega Einšpielerja. Ustanovil je tudi katoliško gospodarsko in politično društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu, ki deluje še danes. S tiskovnimi pravdami so ga Nemci vedno zasledovali in je imel radi tega veliko škodo. Leta 1888 je dobil v velikovškem okraju mandat deželnega poslanca, in ga obdržal celih 14 let. Glavno njegovo delo je obsegalo boj za slovensko šolo, ki pa vsled zagrinosti Nemcev žal ni doseglo zaželjenega uspeha. Leta 1902 je prepustil mandat novo nastopajočim politikom, nadaljeval pa je važno in koristno narodno delo bolj podrobno. Zadnjikrat je nastopil javno tik pred izbruhom vojne na velikem taboru pri Sv. Katarini pri Šmihelu, kjer je z rajnim dr. Krekom zadnjikrat govoril ogromni množici koroških Slovencev. Njegov boj je veljal edino le enakopravnosti slovenskega življa in jezika na Koroškem, a kljub tej pravični zahtevi je bil po Nemcih zelo osovražen. Pokazalo se je to leta 1919, ko je moral zapustiti njegovo proštino. O njegovem delovanju bomo že poročali. Leta 1926 je opravil 50letnico svojega posvečenja, daleč od ljudi, katere je ljubil z vso gorečnostjo. Ob gomili takega narodnjaka plaka danes tudi slovenska Koroška, kateri je bil voditelj, buditelj in učenik. Bog mu naj bodi plačnik! Naj v miru počiva!

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Izid volitev je kroge vladnih strank iznenadil. V parlament se vračajo še z manjšo večino, nego so jo imeli doslej in to znači, da ne bo ravno lahko voditi državno krmilo. Po dosedanjih podatkih je dobila socialdemokratska stranka prirastek od okroglo 224.000 glasov ter bo imela 71 poslancev v državnem zboru, 3 več kakor prej. Krščanski socialci pošljejo na Dunaj 73 poslancev, to je 9 manj kakor v prejšnji dobi. Velenemci bodo zastopani po 12 poslancih. Njim se je posrečilo, da so obdržali s pomočjo zveze staro stanje, akoravno je gotovo, da nimajo zadostnih volilcev za seboj. Landbund je povečal svoje stanje za 4 poslance ter je zastopan sedaj po 9 poslancih na Dunaju. Kakor se čuje, se misli sestati novi parlament dne 18. maja; ob tej priliki bo podal dr. Seipel formalno običajno ostavko vlade, da se potem iz novega parlamenta sestavi nova vlada. Sedanje vladne stranke bi želele, da bi ostalo pri stari koaliciji

z dr. Seipelom na čelu. Toda brez landbundovcev, ki so vsaj zaenkrat opozicijska stranka, je vladna večina tako neznatna, da bi se dalo težko vladati. Razmerje meščanskih strank napram marksističnim znaša sedaj 58 proti 42, v prejšnji dobi pa 60 proti 40. Izvršila se je torej grupacija nekoliko na levo, kar se do sedaj še v nobeni državi Evrope ni zgodilo. Tudi deželnozborske volitve kažejo nekoliko drugačno sliko. Dunajski občinski svet ima še nadalje socialistično večino in sicer 78 poslancev, Einheitsliste 42 in dva velenemca. Na Štajerskem stopi v deželni zbor 24 poslancev Einheitsliste, 20 socialnih demokratov, 10 landbundovcev in dva poslanca Udejeve stranke. Na Gradiščanskem je stala hrvaška manjšina v volivnem boju z Einheitslisto in dobi 2 mandata, skupno 14 poslancev, 13 soc. demokratov in 5 landbundovcev. Nižja Avstrijska ima 38 zastopnikov Einheitsliste (prej 36), 21 soc. demokratov (prej 22) in 1 landbundovca (prej 2). Socialisti imajo sedaj v posameznih deželah sledečo politično moč: Dunaj 62%, Gradiščanska 44%, Nižja Avstrijska 38%, Štajerska in Koroška 37, Solnograška 32%, Zg. Avstrijska 29%, Tirolsko in Predarelska 22%.

Jugoslavija. List „Obzor“ poroča, da se Italija pripravlja na vojno z Jugoslavijo. Meja od Trbiža do Reke se močno utrjuje. Vse občine imajo fašistične posadke, ki strogo pazijo na slovensko ljudstvo. Slovincem so se odvzeli vsi potni listi. Strelski jarki z močnimi utrdbami so se postavili, tudi betonirani rovi za artilerijo. Poslanci fašistov povdarjajo, da se morajo združiti vsi nacionalni elementi, ker je prišla ura, da se združijo oni deli Dalmacije z Italijo, ki so še pod tujim jarmom. Ako Jugoslavija nettunske pogodbe ne podpiše, bo Italija zasedla severno Dalmacijo, Sušak in nekaj otokov. Kakor poroča „Vossische Zeitung“, si je izbral italijanski generalštab Koroško za naravno operacijsko ozemlje, preko katere bi napadli Jugoslavijo za hrbtom. Italija je baje zahtevala od Avstrije za slučaj zapletljaj z Jugoslavijo prost prehod svojih čet skozi Dravsko dolino, da bi lahko preko Beljaka in Celovca vkorakala po Dravski dolini proti Mariboru. Kot protiuslugo je ponudila razne ugodnosti za nemške narodne manjšine v južni Tirolski. Kolikor se doznava, je avstrijska vlada to ponudbo, ki resno ogroža nevtralnost Avstrije, odločno zavrnila in zagrozila, da v slučaju ponovnih takih ponudb apelira na mednarodni forum, da zaščiti nezavisnost Avstrije proti sličnim poskusom s te ali one strani. Avstrijski krogi pa ne prikrivajo, da bi Italija kljub temu v pozitivnem slučaju tudi brez privoljenja avstrijske vlade vkorakala v Dravsko dolino. (Slično je bilo z Belgijo leta 1914.) Četudi so obljube in ponudbe glede južne Tirolske zelo vabljive, se Avstrija ne vdaja iluzijam, ker bi Italija v ugodnem trenutku postopala prav tako, kakor sedaj proti Jugosl., samo da zadosti svoji pohlepnosti po tujih zemljah. Glavni udarec Italije pa bi bil usmerjen od Reke proti Zagrebu, tako da bi bila Slovenija v hipu odrezana od ostalega sveta, obenem pa bi bila vpostavljena zveza z Madžarsko. Ker bi Italija preko Albanije in Bolgarije lahko popolnoma obkročila Jugoslavijo, so italijanski vojaški krogi računali, da bi se lahko izvršil napad s tako presenetljivo naglico, da bi se Jugoslavija sploh ne mogla braniti. Italija bi se na ta način polastila vzhodne jadranske obale in vse Slovenije. „Neueste Züricher Zeitung“ spet pravi, da se te vesti neresnične in da Mussolini želi mirno spravo z Jugoslavijo.

DOMAČE NOVICE

Naš naraščaj.

Kakor vsako leto, se bodo tudi letos sprejemali v juniju ali juliju novi dijaki na srednjih šolah v Celovcu. Zahteva se seveda uspešen sprejemni izpit in da se ta posreči, bo treba že sedaj pripravljati naše fante na to. V enem ali dveh mesecih se bo gotovo vsak tako dobro pripravil, da bo ta izpit tudi izvršil. Za nas je nujna potreba, da spravimo nekaj naših ljudi na šole in se na ta način vsposobimo za kulturno delo na Koroškem. Več važnosti kakor doslej moramo polagati na učiteljske, ki je ostalo zadnja leta brez vsakega naraščaja slovenskega življa.

Volitve s pokazale v tretjič, da smo ostali kot Slovenci in iz tega sledi, da moramo dobiti tudi takega naraščaja, ki izvira od nas samih. Mi dosežemo samo to, kar si sami priborimo in vstvarimo, zato moramo gledati na to, da nam ne manjka takih moči, ki so nam potrebne. Na 86 utrakvističnih šolah z 205 razredi poučuje po nemških virih 186 učiteljev, ki razumejo tudi slovensko. Izpit iz slovenskega jezika pa ima samo 50 oseb. Že iz tega se vidi, kako pomanjkljiv mora biti pouk na naših šolah, ko se niti od učiteljev ne zahteva slovenski izpit. To naj bo vzgoja v narodnem duhu, kakor ga zahtevajo manjšine, posebno nemške v tujih državah! Ako za pouk na Koroškem velja že znanje koroškega slovenskega narečja za zadostno, zakaj potem n. pr. ne velja v Kočevju načelo, da je treba znati tamošnjim učiteljem samo kočevščine in ne nemščine. Kočevsko narečje se od nemškega jezika gotovo veliko bolj oddaljuje kot našo narečje od slovenskega jezika. Zakaj morajo potem tam znati učitelji nemško? Zakaj se poučuje mladina v nemščini, ko je narečje drugače? Mi bi mislili, da bi po ideologiji Nemcev, ki ne smatrajo slovensko narečje na Koroškem za slovenski jezik, ravno kočevščini tudi ne pripadala prednost, da bi se morala v šoli gojiti in piliti do pristne nemščine.

Učiteljev nam torej manjka in to takih, ki se tudi v poklicu pripoznajo našim. Ker traja vzgoja samo 4—5 let, bi mi mogli primeroma kmalu nadomestiti one Nemce, ki ne smatrajo za potrebno, da bi se na naših šolah in v naših krajih priučili slovenskemu jeziku. Za sprejemni izpit se zahteva vsekakor več znanja kot za gimnazijo, poleg tega je treba za sprejem v prvi letnik dovršeno meščansko šolo, v pripravi razred pa se vstopi tudi brez meščanske šole, ako se napravi izpit. Zahteva pa se v prvi vrsti, da ima prosilec sluh za petje, izpit pa je treba položiti iz vseh predmetov. Navadno se zahteva opis kake slike in prosta naloga, nekaj nemške slovnice in iz računanja štiri glavni temelji ter račun v vlogkih in procentih. Nadalje se polaga izpit iz zgodovine, naravoslovja in zemljepisja. Ker je precejšnje število prosilcev, so izpiti precej strogi ter se upošteva tudi telesna sposobnost. Vsako leto bi moralo najmanj 10 slovenskih kandidatov biti tudi na učiteljski, ker sicer odjedo nam pripadajoča mesta Nemci. Tu ne smemo grešiti in praviti, da je gospode dovolj, ker si škodujemo sami narodno in kulturno, Nemcem pa pripomoremo do boljših razmer. Tudi za slučaj kulturne avtonomije rabimo v prvi vrsti učiteljskega naraščaja, še bolj kot duhovniškega, ker se ga potrebuje mnogo več.

Zanemariti ni treba gimnazije, kjer bi moralo biti letno najmanj 15 naših študentov. Izpit ni težek in ga vsak nadarjen fant lahko napravi, ako je le malo podkovan v nemščini. Sprejme se okroglo letno 150 dijakov samo v Celovcu. Izgledov ima po sedanjih razmerah seveda samo duhovski stan, ker bodo drugi stanovi kmalu izpolnjeni ali pa se jim odreka — seveda proti principu enakopravnosti — pravica do namestitve po nemških oblastih.

Birma se vrši dne 2. maja v Ljubelju, dne 3. maja v Slovenjem Plajberku, 5. maja v Galiciji, 8. maja v Rožeku, 26. maja v Celovcu, 30. maja v Št. Jurju na Zili, 5. in 6. junija v Celovcu.

Župnik Anton Gabron umrl. V Leonišču v Ljubljani je preminul župnik v p. Anton Gabron, star 72 let. Župnikoval je dolga leta v Skočidolu, kjer si je pridobil veliko zaupanje župljanov. Začetkom svetovne vojne je bil v ječi z mnogimi drugimi sobraty — seveda ni vedel zakaj. O priliki plebiscita je moral zbežati v Jugoslavijo, kjer je dobil v Samboru na Hrvaškem provizorično župnijo in kjer ga je zadela pred nekaj leti kap. Zadnji čas je bival pri sestrah v Mali Loki. Bil je dober in veren duhovnik ter strastno ljubil svoj rod. Naj v miru počiva!

Goriška Straža piše glede izida volitev: V nedeljskih volitvah so naši bratje koroški Slovenci ohranili svoje postojanke. Izvoljena sta spet oba poslanca zdravnik Petek in župnik Poljanec (Starc, se mora pravilno glasiti). Koroški Slovenci se čim dalje bolj zavedajo svojega pokoljenja in ne pustite, da bi jih nemški val zagnil. Naj jim gredo pozdravi primor-

skega ljudstva! Na drugem mestu pa čitamo: V koroški deželni zbor so naši bratje na Koroškem poslali dva poslanca. S tem so dokazali, da je njihova moč nezlomljiva. Kar je bilo suhih vej, so že odpadle od živega debla. Dobro je ostalo! Bog daj, da bi koroška slovenska poslanca zmagovito zastopala pravdo Slovencev ob Gosposvetskem polju.

Celovec. (Po volitvah.) „Die verdömmten Tschuschen hobn schon wieder mehr Stimmen,“ sem slišal govoriti nekega Celovčana, ko je prebiral poročilo o izidu volitev. Mogoče je za Nemce to dejstvo v resnici malo neprijetno, nam se zdi popolnoma naravno, da se zgledajo Slovenci tudi v Celovcu. In teh je dosti, še vedno več, kot se jih je zgledalo. Seveda jih ne moremo glasno klicati na boj in na volišča, ker imata tukaj svojo organizacijo hakenkreuz in Heimatdienst, ali zberejo se tiho, kadar jih kliče glas. Najlepša hvala vsem, ki so zbirali raztresene ude našega življa! Opazili smo, da imamo s temi Slovenci mnogo premalo stika in da večina ne pozna našega društva. Organizacije, ki so obstojale prej v Celovcu, so pod novimi razmerami odnehale in tako ni mogoče združiti novo došle Slovence v Celovcu. Opazja se pa, da se kaj rade družijo Slovenke med seboj in si na ta način kratijo čas in gojijo slovensko besedo. To je vse hvale vredno in je le priporočati, da ne pozabijo svojega jezika tudi tedaj, ako si morajo iskati kruh med Nemci. Kakor se čuje, iščejo Nemci posebno radi slovenske služkinje in kuharice, natakharice in prodajalke, ker veljajo za poštene, trezne in delavne ter se mnogo po njih sprašuje. Da bi mogli ustreči delodajalcem, ki si iščejo novih poslov in da bi mogli imeti v stalni evidenci vse one osebe, ki se nahajajo že v Celovcu, bi prosili, da naznanijo svoje naslove pisarni Pol. in gosp. društva, Viktringerring 26, desno. Tukaj se tudi lahko izposodijo knjige ali pregledajo liste, tukaj se lahko informirajo o vprašanjih, ki se tičejo slovenske Koroške, s katero imamo stalne vezi. Naša pisarna mora postati znana vsem Slovincem in radi tega se naj obračajo do nje vsi Slovenci, da imajo svoje zavetišče tudi tam, kjer jih misli tuji rod zadržati. Mi lahko damo navodila za zadržanje med Nemci, opiraje se na iskušnje, ki smo jih pridobili. Mnogim slovenskim starišem pa bo lahko v uteho, ko bodo vedeli, da njihovi otroci, ki so bili prisiljeni zapustiti dom, tudi v mestu niso pozabljeni.

Zgornja Vesca. Izid volitev je bil pri nas sledeči: Koroška slovenska stranka 107, soc. demokrati 24, Landbund 19, komunisti 11, Kipper 1 glas. Napredovali smo mi za dva glasova. Ni veliko, a vendar je to znak, da gremo kljub hudim zaprekam od raznih strani naprej. Vsem volilcem, ki so oddali glasove naši stranki, naj bo izrečena tukaj pristrčna zahvala za neustrašenost. Živel!

Bilčovs. Dasi so nasprotniki dan za dnevom naskakovali našo hrbovito trdnjavo, se je vendar izkazalo, da stojimo mi visoko nad Rožem le še trdno in neomajano, zvesti čuvarji naše vere in materne besede. Naše ljudstvo ve ceniti ta svoj najdražji zaklad in se potegne krepko zanj. Pokazale so to volitve. Dobila je Koroška slovenska stranka 249 glasov, soc. demokrati 59, Landbund 37, komunisti 8 in Einheitslista 2 glasova. Vkljub omahljivosti nekaterih, ki so bili zmeraj naš up in so hoteli sedaj našo moč skrhati, smo ostali na svojih postojankah in še celo napredovali. Vso pohvalo zaslužijo naši vrli volilci. Bog jih živi!

Kazaze. (Volilno gibanje.) Shod g. Poljanca je bil jako dobro obiskan, zlasti od žensk, kar je častno znamenje ukaželnosti in političnega dozorevanja. Z značilnimi podatki so osvetlili g. Poljanec stališče naše stranke do drugih in priporočali slovensko stranko, ki ni goljufala, ki se bori za pravico, za vero in kmeta in za materni jezik, ki je torej krščanska, kmečka in narodna stranka. Naši otroci, od doma trdi Slovenci, se morajo vsaj v prvih letih poučevati v domačem jeziku. Materinega jezika si ne pustimo vzeti. Mi spoštujemo jezik soseda, materinega pa ljubimo. — Dne 18. aprila pa je govoril učitelj Messner in priporočal Landbund. Seveda je izbral najsladkejšo besedo, ker jih je imel za to. Tožil je o davkih in tem, da Dunaj ne kupuje naših pridelkov.

Pritoževal se je, da se ženske premalo udeležujejo gibanja, čeprav je marsikatera modrejša kot moški! — Agitacija se je mirno vršila. Ljudje se ne marajo veliko pričakati; listke jemljejo vse brez razločka; znajo se prikrivati. Menda jih je plebiscit zbrihtal. Povsod so bili nabiti lepaki Landbunda. Dve noči pred volitvijo pa so sociji železničarji natrosili po vaseh mnogo svojih letakov in različnih listkov. Kako dajejo ob volitvah tudi čast slovenskemu jeziku! Še zadnji čas so nas landbundovci hoteli zapeljati z lažmi, češ, da so naši kandidati odstopili; da ni nobenega duhovnika več na listi, da g. dr. Petek odobrava, da volimo Landbund. Ali mi nismo več otroci!

Borovlje. Kakor se je že poročalo, so se vršile dne 24. aprila tudi občinske volitve. Z izidom teh smemo biti posebno Slovenci zelo zadovoljni. V naslednjem številu glasov: Soc. demokrati 1411, Wirtshafspartei 679, Slovenci 367, nacionalni socialisti 115 in komunisti 87 glasov. Občina šteje 3020 volilcev ter ima 28 odbornikov, in sicer: 16 soc. demokratov, 7 Wirtshafspartei, 4 Slovenci in 1 nac. socialist. Napram zadnjim obč. volitvam smo napredovali za 37 glasov, soc. dem. so število obdržali, velenemci pa nazadovali. Udeležba 90%. Zanimivo je, da so dobili komunisti 87 glasov, dočim je količnik znašal 88, zmanjkal jim je torej en glas in dobili bi odbornika. Če pomislimo na razmere v Borovljah in da nimamo ne agitacijskega denarja in ne avtomobilov, smo Slovenci na ta izid lahko ponosni. Vsa čast našim volilcem, ki se niso dali begati ter ostali zvesti našemu narodu. Nikakor pa niso zadovoljni z izidom nemškutarji. Prekrstili so njih stranko v Wirtshafspartei, računali na sigurnih 12 odbornikov, a so tako strašno pogo-reli. Že pred 20 leti je Südmarka ustavila podporo Borovljam, ker so bile menda že tedaj štramm nemške, pa kakor kaže, judeževi groši niso imeli zaželjenega vspeha. — Novoizvoljeni odborniki Koroške slovenske stranke so: Valentin Vertič, Valentin Kometter, Simon Valentin in Peter Uznik.

Bistrica v Rožu. (Izid volitev.) Mi Slovenci smo z izidom volitev zadovoljni kljub temu, da smo nazadovali za 20 glasov, in to radi tega, ker se več naših ljudi vsled groznje, da postanejo Srbi, obrtniki zgube svoje odjemalce itd., ni udeležilo volitve. Vse stranke so imele manj glasov kakor pri zadnjih volitvah, posebno pa socialisti. Ako vpoštevamo, da so nas podjedale 5 nemške stranke in da so imele te stranke za volilno agitacijo milijarde na razpolago, moramo reči, da so ostali naši volilci zvesti svojemu narodu in veri. Hvala jim! Vse stranke so nam prerokovale smrt, dobili smo pa 132 glasov in s tem postali druga večja stranka na Bistrici. Zanimivo je, da so naši sociji trosili cele koše letakov po vaseh tudi v slovenskem jeziku. Sicer so volitve že končane, vendar hočemo na govor trg. pomočnika Jože Partla nekaj odgovoriti. Zafural jo je. Plamaža je dosegla vrhunec, ko je Pepej povdarjal, da so slovenski občinski odborniki z nemškimi glasovali za 170% obč. davka, dočim so socialisti demokrati znižali ta davek na 90%. Kdor pozna razmere v občini, temu ni verjel, ker imajo soc. dem. večino in občino v rokah; oni so sestavili proračun, ki bi se brez njihovih glasov ne mogel sprejeti. Ugovori naših odbornikov niso prav nič izdali, le poprava farovža se je izločila iz proračuna. Omenjamo to le vsled tega, da davkoplačevalci zvedo, kakor stvar stoji.

Libuče. Ves čas hude volilne borbe nismo nič poročali. Z zanimanjem pa smo pričakovali izid volitev v naši občini. kajti morda še nikdar niso bili postavljeni Slovenci pred tako prezizkušnjo kakor tokrat. Bauernbündlerji so se v potu svojega obraza trudili in so na vse mogoče načine, ki so si jih mogli izmisliti, begali naše ljudi in vstvarjali razpoloženje za freisinsko-kapitalistično stranko. Težak boj je s temi ljudmi, ki jim je protislovenska manija omračila um, da ni mogoče z njimi govoriti nobene pametne besede, katerih duševno obzorje je zelo omejeno in njih srčna izobrazba gnjev in sovraštvo do vsega kar je slovensko, do tega, kar bi moralo že po naravnem redu stvari vsakemu rojenemu Slovincu sveto biti. Kdo na cellem božjem svetu bi nam zameril, da volimo v postavodajne skupščine ljudi, ki smo si jih

sami izbrali in o katerih smo prepričani, da se bodo za nas potegovali kakor v gospodarskem tako v kulturnem oziru. Saj nas veseli, da bi Bauernbund kaj dosegel za kmete. Saj bomo to stremenje tudi podpirali, vendar se dozda še Bauernbund ni izkazal vrednega naših glasov in slovenski volilci niso mogli drugače kakor voliti svojo domačo stranko. In volili so jo. Celu več jih je bilo, kakor pri zadnjih volitvah. Prav je tako!

Sele. (Volitve.) Na volilni dan dne 24. IV. t. l. so zopet pokazali naši Selani, da se planinsko srce ne premakne za en glas nazaj, nasprotno, tem hujša je sila, tem obilnejši slovenski glasovi. Prav z veseljem je bilo gledati tisto nedeljo, ko so se vsipale trume žuljavih rok od vseh hribov in od vseh strani na volišče. Požrtvovalni posestniki so dali celo konjičke na razpolago, da so na volišču tudi tisti mogli dati duška svoji volji, ki so za daljšo pot preslabi. Res požrtvovalno, kdor pozna našo pet ur dolgo občino, in še v takem slabem vremenu. Slava jim, posebno Srednji Kot, ta naš biser, je prišel polnoštevilo, a tudi Homeliše, Frajpah, Zvrhni Kot in Šajda so pokazali nepremakljivost svojega starega prepričanja. Tem hujše pritiskajo sovražniki, tem odločneje se postavijo Selani na odločno slovensko stran, kot branik naših krasnih planinskih krajev. 446 slovenskih glasov je zadonelo med svet, da nas hribovce ne premami nobena hinavska zvijača in da ne gremo na limance nobenemu prilizovalcu. Vsak mesec magari napravite volitve in vsak mesec bomo isto volili in vsak mesec boste bolj razočarani.

Čisto srce iz vrh planine
slovenske stare korenine
nikdar nikoli ne izgine.

Celovec. (Proslava 1. maja.) V soboto zvečer se je vršil obhod in bakljada po mestu. Sprevod se je zabiral na dvorišču zbornice za delavce in nastavlence ter se pomikal po Kolodvorski ulici, Vetrinjskem predmestju in ulici 10. oktobra proti Novemu trgu. Spremljala ga je nepregledna množica občinstva, ki je dirjala zlasti za godbo. V nedeljo ob devetih pa se je vršil obhod, ki se ga je udeležilo okoli 6000 ljudi. Na čelu so se vozili na okinčanih kolesih člani društva kolesarjev, okoli 150, katerim so sledili telovadci, večinoma mladi naraščaj, ki je lepo prepeval, nato organiziran Schutzbund, okoli 1000, organizirano delavstvo, vojaštvo, železničarji, člani mestne železnice, ženske, organizirani soc. demokratje iz Gospa svete itd. Štiri ali pet močnih godb je bilo uvrščenih v sprevodu, ki se je v vzornem redu pomikal na Kardinalplatz, kjer je imel okrajni zaupnik dr. Zeinitzer slavnosten nagovor. Naglašal je vzorno disciplino organiziranega delavstva, ki je pomogla do uspeha, da je 220.000 pristašev več. Še eno volilno dobo, in soc. demokrati bodo zrušili meščanstvo in dobili moč v državi. Še nadalje ostanejo zvesti svojemu programu, da se borijo proti imperializmu, proti fašizmu in kapitalizmu, ki zatira delavsko gibanje in izkorišča delavstvo. Konec je tvorilo ubrano petje delavske himne „Hoch die Arbeit!“, na kar se je sprevod v istem redu jel pomikati po Kolodvorski ulici proti delavski zbornici, kjer se je razšel. — Komunisti so napravili ob istem času lasten nastop pod zastavo III. Internacionale za podporo kitajske revolucije, za republiko delavcev in kmetov, za boj proti reakciji in fašizmu, za zahteve avstrijskega proletariata. Sprevod je obsegal okoli 200 ljudi z rdečimi zastavami. Tudi otroci so bili vmes, katere je vodila rdeče oblečena vzgojiteljica. Table z napisi: Vojsko vojni, Roke proč od Ruske, Živijo III. Internacionala itd. so dale pevajočemu sprevodu še poseben vtis. Kaj bo imela Kitajska od tega, seveda mi ne vemo.

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) Pred tedni sem čital v našem listu dopis iz Globasnice, da je bil na tamošnjem landbundovskem shodu tudi en učitelj iz Št. Primoža v Podjuni. Dotični gospod se zove Valentin Pavlič in je nadučitelj v Št. Primožu, upokojen meščanskošolski učitelj in posestnik v Nonči vasi. Kakor kaže izid volitev, bogve kakšnih uspehov ni dosegel, ker so Slovenci v Globasnici napredovali, landbundovci pa nazadovali. — Na velikonočni ponedeljek se je pri podružnici v Št. Primožu blagoslovil 94 kg težek zvon. Udeležba pri slovesnosti in razpoloženje po njej je bilo dobro.

— Kar se tiče požara na Horcah na velikonočno nedeljo, je slišati, da je bil osumljeni hlapec odveden v preiskovalni zapor. Tedaj vendar politični nasprotniki, kakor se je z neke strani trdilo, niso imeli svojih prstov vmes. Taka trditve je skrajno neprevidna in brez podlage.

Sv. Lenart pri Sedmih studencih. Dne 24. aprila smo pokopali blago ženo Terezijo Bergmann, soprogo veleposestnika Alojzija Bergmanna, ob obilni udeležbi ljudstva. N. v m. p.! — K volitvi so pripeljali sociji z vozom tudi par starih ženke, ki ne morejo same tako daleč hoditi. Zakaj jih ne pripeljejo tudi k božji službi? Od naših se nekaj radi boleznim ni moglo udeležiti volitev, dosti pa jih je ostalo doma. — V kratkem bi se imel Alojzij Oitzl, ki se nahaja v Ameriki, poročiti po namestniku s svojo nevesto Uršulo Galle. Bila sta že dvakrat oklicana. Pa pride naenkrat dne 26. aprila telegram iz Milwaukee, da je ženin tam umrl pred tednom. Ali ni to žalostno za zaostale? — Posestnik Luka Samonig, pd. Trabinar, kateremu je umrla meseca januarja blaga žena Terezija, je oddal svoje posestvo vrlemu svojemu sinu Jožefu, ki je znan po svoji pridnosti in veselem značaju.

Št. Lipš. (Razno.) Govorilo se je, da bo letos mnogo porok, toda do sedaj je bila samo še le ena. Menda so se zbal zakonskega jarma. Samo Štrekelj se je po dolgem izbiranju zagledal v Skorjančevo Lenco in jo peljal na svoj dom. — Občinski svet je sklenil pozidati občinsko hišo. Zadel pa je na hud odpor. V Žitari vasi in Št. Lipšu so se pobirali protipodpisi. Gotovo bi bilo dobro, da bi imeli svojo občinsko hišo, ako bi le ne vladale tako žalostne gospodarske razmere. — Govori se, da se bo že letos zgradil Gasilni dom požarnega društva, ki se je lani ustanovilo. Ta ustanova bi bila obče koristna, če bi bilo le dovolj vode, da bi bila po vseh vaseh vporabljiva. Bo treba premagati še mnogo ovir. — Kljub temu, da nismo mogli dobiti nobenega govornika, smo v primeri k zadnjim volitvam napredovali za 25 glasov. Koroška slovenska stranka je dobila 93 glasov, Landbund 56, soc. demokrati 48, Einheitslista 3, Ude 1, Kipper 1 glas.

Št. Jakob v Rožu. V našem pevskem društvu se je začelo novo gibanje naše slovensko-narodne zavesti. Mladi Martinjak slovi kot talent v petju, Nagelnov Tonček pa, ki dokonča letos orglarsko šolo v Celovcu, lahko velja za bodočega pevovodjo. Ponesrečil se je Mežnarjev Šimej, ki je moral iskati zdravniške pomoči v Rožeku in Celovcu. Izvrstnemu pevcu želimo skorajšnjo okrevanje.

GOSPODARSKI VESTNIK

Odredbe za zabranitev živinske kuge. Na pašo se sme sprejemati samo živina (konji, govedo, ovce, koze in svinje) iz neokuženih krajev. Iz drugih krajev samo tedaj, ako dovoli politična oblast. Bolne ali sumljive živali se ne smejo sprejeti. Za živino, ki se vzame na pašo v sodnijskem okraju samem, ni treba živinskega potnega lista (Viehpass). V političnih okrajih Šmohor, Spittal in Velikovec se mora v o njih občinah, kjer je v zadnjih letih vladalo garje, ovce in koze pregledati od živinskega pregledavalca, predno se ženejo na pašo. Za živali istega lastnika in iste vrste, ki se spravijo v druge sodnijske okraje na pašo, zadostuje skupni živinski list. Živinski list se mora glasiti na lastnika živali. V rubriki namembni kraj (Bestimmungsort) se mora napisati tudi ime planine ali pašnika, kamor se živina žene in ne samo ime občine. Živinske listi shrani pastir ter morajo biti na razpolago oblastim, ako to zahtevajo. Na zadnji stran lista zaznamuje lastnik planine ali pastir vsako zgubo ali spremembo, ki se med pašo dogodi. Politične okrajne oblasti imajo pravico, da storijo v slučaju pojavljanja boleznim na parkljih ali podobnih nalezljivih boleznim potrebne korake, da se kuga ne razširi.

Tržne cene. Velikovec: Jajce 12 g, sirovo maslo 4,40—4,80 S, kokoši 3—3,50 S, pšenica 42 g, rž 34 g, proso 30 g, ječmen 32 g, ajda 40 g, krompir 16—18 g, oves 29 g, apno 65 g za kilogram. — Celovec: Živina: voli 1 do

1,10, plemenske krave 1—1,30, pitane krave 0,70—0,90, plemenski prašiči 2,50—2,80, pitani 2,20—2,40 S za kg žive teže. Žito: pšenica 41, rž 36, ječmen 34, oves 30, ajda 38, koroza 28, grah 140, leča 120, krompir 26 g za kilogram. Sladko seno 10, kislo 7, slama 5 S za metercent. Repa 50 g, goveja mast 6,50 S, čajno maslo 6 S, prekajena slanina 4,60 S, zabela 3,40 S za kg. Liter mleka 46 g, sladke smetane 3,50 S, kisle smetane 2,40 S.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Koncem poletja se vrši v Ženevi prihodnji manjšinski kongres. Tajništvo pripravljalnega odbora se nahaja od 1. aprila na Dunaju, IV., Margaretenstrasse 38. — Zani-boni, ki je izvršil atentat na Mussolinija, je bil z dvema tovarišema obsojen na 30 let ječe. — Več albanskih zastopstev v tujini prevzame s 1. julijem Italija. — Število vpisanih fašistov znaša 2,168.821. — Mehikanski banditi so znova napadli neki vlak in ga izropali. 18 oseb je bilo pri tem umorjenih. Vojaštvo zasleduje bandite. — V Nemčiji so povišane poštno pristojbine s 1. majnikom za 50%. — Za proslavo 10letnice sovjetske revolucije se pripravlja film, pri katerem bo nastopilo 60.000 ljudi. Glavni dogodki se bodo odigrali v Leningradu. — V Pragi se je na lep način vršila 50-letnica rusko-turške vojne, ki je prinesla svobodo balkanskim Slovanom. Za pravoslavne velikonočne praznike v Beogradu je bilo prodanih 28.000 jagnjet in preko 8000 prešičkov. — Jugoslovanski prosvetni minister je odredil za zastopnika pri maturi na učiteljski v Mariboru prosvetnega inšpektorja dr. Franca Kotnika, nekdanjega profesorja slovenščine na gimnaziji v Celovcu. — Nemški gledališki igralci so igrali v Beogradu ob obilni udeležbi občinstva. Gostom so priredili viharne ovacije. Potujejo v Sofijo in Carigrad, na kar se vrnejo in igrajo tudi v Mariboru. — Neki Wagnerjev rokopolis s 168 strani je bil prodan na dražbi v New Yorku za 15.400 dolarjev.

Prepelica koristna žival. V Franciji so do-gnali, da prepelica pokončava nekega hrošča, ki na krompirju dela škodo in v vinogradih nekega drugega hrošča, ki je zelo škodljiv. V naših krajih so se prepelice zelo zatrle; v jeseni so mestni lovci kar preplavljali naša polja za prepelicami in jerebicami, tako da se zdaj le še redkokedaj čuje iz pšenice prijazni pedpedi! Saksonska dežela je raditega prepovedala, da se še naprej strelja koristna živalica. Čisto nepotrebno je seve, da se ta in oni gospod masti s prelično pečenko, skupnost pa trpi škodo, ko se širi mrčes.

Koliko je zdravnikov? Največ zdravnikov je v Ameriki, na Angleškem in v Nemčiji. Nemčija ima 42.000 zdravnikov, to je na 1500 ljudi enega, Angleška 50.000, na 1000 ljudi enega, Amerika jih ima 105.000, to je na 746 ljudi enega. V Avstriji jih je seve razmeroma dosti manj, in še ti privijo, da nimajo zaslužka, ker jih ne moremo plačati in ljudje raje umirajo brez zdravnikovega dovoljenja.

Ko bi pri štíplihu teklo žganje? Preneumno — ne, ni preneumno. Nemški naravoslovci in zdravniki so se na svojem lanskem zasedanju pečali z vprašanjem: zakaj nimamo studencev za alkohol, kakor jih imamo za petrolej? Naj-novejša preiskavanja so namreč dokazala, da se skoro v vseh živalskih in rastlinskih stani-cah izdelavajo alkoholi. Vode, ki se napojijo z alkoholom, bi se pogrezale v globino, tam bi naletele na tople plasti, izpuhtel bi alkohol in ta alkoholova soparica bi se kje zbirala v vre-lcu. A ker je Bog le modrejši kakor ljudje, je dal alkoholu lastnost, da se zelo lahko asimilira ter se spreminja v beljakovino, maščo in druge snovi, ki tvorijo rastlinske in živalske stanice. Bog nas varuj, če bi pri studencih zajemali alkohol!

Nadomestilo za diamante. Za tehnične potrebe se je našlo za drage diamante nadome-stilo: Köchling, tovarna za jeklo v Nemčiji, ga je našla. Zlila se je neka zmes Wolfram kovine in wolframkarbida, imenuje se Thoran in ta

kovina je trda 9,8—9,9 stopinj, diamant pa 10 stopinj. Torej tudi ta kovina reže steklo.

Za volilni sklad so darovali: Volilci iz Lobnika in Lepena 18,90; zbirka Andrej Rapold, Bela, 50; Sturm Miha, Svinčja vas, 5; Rainer Franc, Žoprače, 1; neimenovana iz Žih-polj, 1; neimenovana iz Celovca 1; A. L. 1; Pichler Luka, Pazrije, 2; Majda, Beljak, 2; ne-imenovan z Otoka, 5; odborniki posojilnice v Gozdanjah 7; Košat Florijan, Zg. Bela, 1,05; Wiegele Marija, Beljak, 1; Ogris Janez, Pod-ljubelj, 1; Koman Mici, Čava, 1; Ogris Bertl, Bajtiše, 3; Markovič Ivan, Bače, 1; Sgiarovello Ivan, Bače, 1; Wutte Aloiz, Ločilo, 4; neime-novan iz Žitare vasi 2; Ruprecht Viktor, Sveče, 5; Huzar Janez, Podkraj, 1,10; izobraževalno društvo za Podljudelj 13,70; Kaiser Sebastijan, Olšenica, 1; Winkler Josip, Borovlje, 5; Trampič Terezija, Celovec, 0,50; Jos. Krvina, Šmi-hel, 2; Josip Krvina, Šmihel nad Pliberkom, 3 S; S. Zablachan Valentin, Maribor, 25 dinar-jev. Vsem darovalcem prisrčna hvala!

Listnica uredništva.

Čg. Nagel, Apače. Prizadeti nas je že vna-prej naprosil, da opustimo vsako reklamo v njegovo korist. — **Pavil Köllich, Bajtiše.** Popravek je brez lastnoročnega podpisa.

Kupi se

Harmonij ali pianino

Ponudbo na upravo lista.

52

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico, registrovana zadruga za neomejeno za-vezo bo imela dne 15. majnika 1927 v hranilnič-nih prostorih pri „Korperju“ ob 1/211 dop. svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika o lanskoletnem občnem zboru.
2. Poročilo o delovanju zadruge v preteklem letu.
3. Računski zaključek in potrdilo istega; posveto-vanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev novega odbora in računskih pregledo-valcev.
5. Razno.

Opomba. Ako bi ob določenem času občni zbor ne bil veljavno sklepčen, se bo eno uro pozneje sklepalo brezpogojno.

K obilni udeležbi vabi vse zadruznike odbor.

56

Naznanilo.

Dne 15. majnika t. l. vrši v Društvenem domu v Žitari vasi

XV. redni občni zbor

Živinorejske zadruge za Žitaro vas in okolico r. z. z o. p. z običajnim sporedom. Začetek ob 10. uri dopoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Opomba: Član zadruge je sedaj somo tisti, ki je do-plačal na delež 5 S. Ker pa je teh več izostalo, se sprej-mejo tudi novi člani, ki imajo potem predpravo do-paše na zadrughih pašnikih. Kdor pa se do občnega zbora ne zglaši in polovico planinsine ne plača, se na njega ne bo več oziralo.

54

Društvo „Zvezda“ iz Hodiš igra v ne-deljo, dne 8. maja ob dveh popoldne v Društvenem domu na Trati pri Glinjah

Kristusovo trpljenje

Ob slabem vremenu se ne igra.

Na veliko udeležbe vabi odbor.

55